

DUURZAAMHEIDSBELEID

LEESWIJZER

Schrik niet! Dit document is misschien omvangrijk, maar geen zorgen. Elk hoofdstuk is overzichtelijk opgebouwd in drie delen:

1. een toelichting;
2. een faseplan;
3. een toelichting op de fases.

Ben je vooral benieuwd naar de praktische plannen?

Scroll dan direct naar het **faseplan** van het thema dat je interesseert, want daar staan alle stappen schematisch uitgewerkt. Begrijp je iets niet meteen? In de toelichting bij het faseplan vind je meer uitleg.

Kortom: de schema's per thema zijn het belangrijkste. Zo blijkt het document in de praktijk helemaal niet zo groot als het lijkt.

INLEIDING

Welkom bij de eerste editie van het **Duurzaamheidsbeleid**, ontwikkeld door AEGEE-Utrecht in samenwerking met AEGEE-Leiden. In 2024 kwamen wij samen met het doel om een gestructureerd beleid op te stellen dat duurzaamheid binnen onze verenigingen actief bevordert. Hoewel elke vereniging in hun eigen Strategisch Plan doelen stelt, wordt duurzaamheid daar vaak minimaal in meegenomen. In dit document laten we zien dat er vele vlakken zijn waar wij als verenigingen op kunnen verduurzamen.

Totstandkoming van het Duurzaamheidsbeleid

Het opstellen van een volledig en toekomstgericht duurzaamheidsbeleid is geen eenvoudige opgave. Om draagvlak te creëren en de werkdruk te verdelen, hebben AEGEE-Utrecht en AEGEE-Leiden de krachten gebundeld. Tijdens de onderzoeksfase en het schrijven van de eerste opzet kwamen we regelmatig samen om ideeën uit te wisselen en een solide basis te leggen. Daarnaast hebben we een enquête uitgezet onder leden van beide locals om input te verzamelen over de thema's die in dit beleid centraal staan. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het uiteindelijke document. In de laatste fase hebben beide verenigingen het beleid aangepast zodat het praktisch toepasbaar is binnen hun eigen context.

De gekozen thema's zijn niet willekeurig. We hebben ons laten inspireren door het "Meerjarenplan Duurzaamheid 2023-2023" van studievereniging U.P.V. Alcmæon, die al mooie stappen heeft gezet richting verduurzaming. Op basis van hun beleid en ons eigen onderzoek hebben we de volgende thema's vastgesteld: bewustzijn, artikelen, voedselconsumptie, reizen, merchandise, drukwerk en de digitale voetafdruk.

Implementatie en uitvoering

Verduurzaming is een proces dat tijd kost. Daarom werken we met een faseplan, zodat vooruitgang stap voor stap zichtbaar en haalbaar blijft. Dit beleid beschrijft per thema welke acties mogelijk zijn en hoe deze op elkaar voortbouwen. En bij het streven naar een hogere fase blijven de doelstellingen van eerdere fases gelden.

Het bestuur speelt daarom een actieve rol in de implementatie, maar is niet de enige uitvoerder. Het beleid kan worden gepersonaliseerd: per categorie kan worden bepaald welke fase het meest relevant is en deze kan als startpunt dienen. Ook kunnen fases worden aangepast om beter aan te sluiten bij de vereniging. Het beleid is dynamisch en kan in de toekomst worden uitgebreid met nieuwe thema's en stappen. **Ons doel is om jaarlijks vooruitgang te boeken en bij minimaal twee categorieën een fase hoger te komen.**

Tot slot willen we graag benadrukken dat dit beleid is opgesteld door leden met een passie voor duurzaamheid, maar zonder uitgebreide theoretische achtergrond. Toekomstige besturen van AEGEE-Utrecht en AEGEE-Leiden zijn van harte welkom om met ons te vragen om mee te denken of voor advies. Samen zorgen we ervoor dat duurzaamheid een vaste plek krijgt binnen onze verenigingen.

Geniet van het lezen en laten we samen bouwen aan een groenere toekomst voor AEGEE-Utrecht!

de WG Sustainability: Eva Duivenvoorden, Celia Rubio van Gerner, Lucas Rijkeboer, Milou Mulder, Maaïke Meewisse
ook namens AEGEE-Leiden: Julia van Dam, Lieske van Oosten, Ykje Gilissen, Veerle Peene

INHOUDSOPGAVE

1. Bewustzijn.....	5
2. Artikelen.....	12
3. Voedselconsumptie.....	15
4. Reizen.....	18
5. Merchandise.....	21
6. Drukwerk.....	25
7. Digitale voetafdruk.....	31
8. Samenwerkingen.....	34

*Klik op een thema en ga direct naar het desbetreffende hoofdstuk

1. BEWUSTZIJN

1.1. Toelichting “Bewustzijn”

In dit plan bestaat “bewustzijn” uit verschillende onderdelen: bestuur en beleid, promotie, activiteiten en financiële keuzes.

1.1.1. Bestuur en beleid

Bestuur en beleid gaat over hoe er voortgang geboekt wordt op duurzaamheid binnen het bestuur en hoe er beleid gevormd wordt rondom dit onderwerp zodat er een duurzame verandering plaatsvindt binnen de vereniging.

1.1.2. Promotie

Promotie wordt per vereniging op verschillende manieren gedaan, denk aan: een rubriek in de nieuwsbrief, social media of het tijdschrift van de vereniging. Het bestuur mag zelf bepalen wat passend is voor haar vereniging. Afhankelijk van wat de vereniging al doet, kan bijvoorbeeld ‘structureel’ iets posten iets anders betekenen voor de een dan voor de andere. De vereniging kan ook zelf bepalen waar ruimte komt voor meer aandacht voor duurzaamheid (denk aan een highlight op een bestuursaccount, een eigen Instagram account voor de werkgroep, rubriek in de nieuwsbrief, tijdschrift).

1.1.3. Activiteiten

Activiteiten zijn gericht om studenten te stimuleren, inspireren of informeren over duurzaamheid. Dit kan gaan over zichtbare en onzichtbare vervuiling op zowel een informatieve als ludieke wijze.

1.1.4. Financiële keuzes

Bewustzijn over financiële keuzes op het vlak van duurzaamheid gaat over bewustzijn voor welke samenwerkingen je kiest als vereniging. Want verschillende bedrijven of banken houden zich hier in meerdere of mindere mate mee bezig.

1.2. Het faseplan “Bewustzijn”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Bestuur en beleid	Een bestuurslid wordt verantwoordelijk gemaakt voor duurzaamheid.	Een werkgroep Sustainability wordt gevormd die samen met het bestuur verantwoordelijk is voor duurzaamheid.	Er wordt een beleid/handleiding/ andere vorm van vastlegging gevormd om stappen te maken in duurzaamheid.	Er wordt advies gevraagd van de werkgroep vanuit andere commissies om duurzame(re) keuzes te maken.	Per commissie is één lid verantwoordelijk voor duurzaamheid.
Promotie	De werkgroep schrijft artikelen in het tijdschrift van de vereniging.	Posts in communicatiekanalen worden sporadisch gemaakt in het thema duurzaamheid.	Er worden duurzaamheid gerelateerde activiteiten van buiten de vereniging intern gepromoot.	Er wordt structureel aandacht besteed aan het thema duurzaamheid op communicatiekanalen.	De werkgroep sustainability heeft een eigen plek om zichtbaarheid te creëren op communicatiekanalen

Activiteiten	Er wordt minimaal eenmaal per jaar een activiteit in het thema duurzaamheid georganiseerd.	Er worden, verspreid door het jaar heen, meermaals activiteiten in het thema van duurzaamheid georganiseerd.	Er wordt een duurzaamheidsweek georganiseerd.	Er wordt actief gezocht naar (duurzame) samenwerkingen met andere verenigingen om activiteiten in het kader van duurzaamheid te organiseren.	Er wordt een weekend (mede-) georganiseerd dat in het teken staat van bewustzijn creëren voor duurzaamheid.
Financiële keuzes	Er wordt bewust gebruikgemaakt van of gezocht naar fondsen die duurzaamheid binnen de vereniging kunnen financieren/sponsoren.	De huidige bank wordt geanalyseerd op duurzaamheid.	Er wordt gekozen voor een duurzame bank.	De overstap naar een duurzame bank wordt gerealiseerd.	

1.3. Toelichting fases “Bewustzijn”

1.3.1. Bestuur en beleid

In fase één van bestuur en beleid wordt een bestuurslid verantwoordelijk gesteld voor duurzaamheid binnen de vereniging als onderdeel van een portefeuille. Deze houdt in de gaten dat binnen de vereniging stappen gezet worden in duurzaamheid aan de hand van dit beleid.

In fase twee wordt bedoeld met ‘verantwoordelijk’ dat de Sustainability of duurzaamheidswerkgroep zich gaat bezighouden met het verbeteren van het bewustzijn over duurzaamheid, het stimuleren van duurzaam gedrag en organiseren van activiteiten of veranderingen binnen dit thema. Later in fase drie en vier zal er meer gefocust worden op het functioneren als adviesorgaan en het vormen van beleid binnen de vereniging.

In fase vier is er één persoon per commissie verantwoordelijk voor het ‘handhaven’ of stimuleren van duurzame keuzes of veranderingen. Dit kan zijn ter ondersteuning voor de duurzaamheidswerkgroep om binnen commissies verandering aan te brengen. Deze persoon zou, waar nodig, advies kunnen vragen van de duurzaamheidswerkgroep. Mogelijk is zo een persoon niet bij elke commissie relevant, hier kan de vereniging zelf een keuze over maken.

1.3.2. Promotie

In fase twee en vier kan het bestuur zelf bepalen wat passend is voor haar vereniging. Afhankelijk van wat de vereniging al doet, kan ‘sporadisch’ of ‘structureel’ iets posten iets anders betekenen voor de een dan voor de andere. Denk aan als de vereniging vrij actief is dan kan duurzaamheid misschien meer ruimte innemen dan bij een ander.

Bij fase vijf kan de vereniging zelf bepalen waar op sociale media ruimte komt voor meer aandacht voor duurzaamheid (denk aan een highlight op een bestuursaccount, een eigen Instagram account voor de werkgroep, rubriek in de nieuwsbrief, tijdschrift).

1.3.3. Activiteiten

In fase drie is de invulling en vorm van het organiseren van een duurzaamheidsweek afhankelijk van wat past binnen de vereniging en kan vrij ingevuld worden. Dit kan bijvoorbeeld een hele week zijn met dagelijks een vorm van een activiteit. Of twee à drie duurzaamheid gerelateerde activiteiten en extra aandacht aan duurzaamheid besteden op social media.

In fase vier kan er samengewerkt worden met andere verenigingen om activiteiten te organiseren. Hier kunnen verschillende redenen voor zijn: het is financieel aantrekkelijker om samen te werken met een andere vereniging om fondsen of extra beschikking tot andere financiële middelen, er ontstaan meer mogelijkheden voor ruimtes of activiteiten die aangeboden worden, de verenigingen kunnen elkaar promoten en de verenigingen kunnen elkaar op verschillende vlakken inspireren als zij al meer kennis en ervaring hebben binnen het thema duurzaamheid of andere thema's.

In fase 5 is het mogelijk om een 'Green Trip' te organiseren die gefocust is op duurzaam reizen en duurzame activiteiten, en om hiermee het bewustzijn en connectie met de natuur te verbeteren van de studenten. De vereniging is vrij om dit zelf in te vullen, zolang bewust duurzame keuzes gemaakt worden. Dit kan een bestaande reis vervangen of een toevoeging zijn aan de jaaragenda, afhankelijk van wat mogelijk is binnen de vereniging. Dit zou ook ingevuld kunnen worden als dagtrip. Denk hierbij aan reizen met ov of fiets-/wandelvakanties, kamperen of een duurzame accommodatie en de activiteiten zijn leuke activiteiten om meer bewustzijn van duurzaamheid en verbinding met de natuur te creëren.

1.3.4. Financiële keuzes

In fase één kunnen fondsen voor activiteiten gevraagd worden via banken, de gemeente of via samenwerkingen met bijv. de Green Office of de universiteit. Wat aangeboden wordt kan per jaar verschillen.

In fase drie en vier wordt de overstap gemaakt naar een duurzame(re) bank. Hierbij is het belangrijk dat de financiële gezondheid van de vereniging gewaarborgd kan blijven. Voorbeelden van banken die meer gericht zijn op duurzaamheid zijn ASN bank of TRIODOS.

2. ARTIKELEN

2.1. Toelichting “Artikelen”

Met de categorie “Artikelen” worden materialen bedoeld die gebruikt worden op of voor activiteiten van de vereniging. Dit geldt voor zowel lokale activiteiten als op reizen. Binnen de vereniging worden veel materialen gebruikt, zoals versieringen, benodigdheden voor spellen, wegwerpartikelen. Deze categorie focust zich op het verduurzamen en hergebruiken van dit soort artikelen.

2.2. Het faseplan “Artikelen”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Artikelen	Er worden geen (plastic) wegwerpartikelen aangeschaft, enkel duurzame of gerecyclede artikelen van bijvoorbeeld karton of bamboe.	Leden nemen zelf borden, bestek en bekers mee naar binnenlandse activiteiten waarbij gegeten wordt.	Het zelf meenemen van bord, beker en bestek geldt ook voor buitenlandse reizen.	Er bestaat een online inventaris systeem waarin leden (verenigings)items kunnen opgeven en opzoeken om te gebruiken voor verenigingsactiviteiten.	Binnen de vereniging bestaat een platform waarbij spullen uitgeleend kunnen worden voor verenigings- en persoonlijk gebruik. Als de vereniging items niet meer kan gebruiken en dus weg zal doen, wordt er gekeken naar recycling opties.

2.3. Toelichting fases “Artikelen”

Het reduceren van de aanschaf van (plastic) wegwerpartikelen en de vervanging hiervan met duurzame alternatieven is in lijn met [de regelgeving vanuit de Europese Commissie](#). Dit omvat bijvoorbeeld plastic bestek, borden en rietjes, maar ook ballonnen en plastic tassen.

In de tweede fase wordt een vervolgstap gezet naar een gehele stop op het inkopen van (plastic) wegwerpartikelen voor lokale activiteiten. Dit wordt geïmplementeerd door leden zelf items mee te laten nemen die anders als wegwerpartikel zouden worden ingekocht (plastic bord, beker, bestek), en door alternatieven te zoeken voor andere eenmalig gebruikte artikelen (zoals decoratie). Deze stap wordt in de derde fase doorgetrokken naar (buitenlandse) reizen. Ook op reis is het namelijk mogelijk om leden zelf herbruikbare items mee te laten nemen zoals (reis)bestek en bord. Messen kunnen ook meegenomen worden op reis wanneer deze niet te scherp zijn.

Naast het reduceren van het gebruik van wegwerpartikelen focust deze categorie zich ook op het duurzaam gebruik van artikelen waar de vereniging over beschikt die herbruikbaar zijn. Om hier effectief en duurzaam mee om te gaan ligt de focus in fase vier op het opzetten van een online inventarissysteem, waarin voor leden duidelijk te zien is over welke artikelen de vereniging beschikt, en waar je als (commissie- of werkgroep-)lid gebruik van kan maken voor de organisatie van activiteiten (of eventueel persoonlijk gebruik). Een dergelijk systeem kan opgezet worden in [Airtable](#). Het platform voor het uitwisselen van spullen waar leden zelf over beschikken. Een aparte WhatsApp-groep zou aangemaakt kunnen worden. Daarnaast kan er worden gepromoot dat organisaties zoals een Green Office bepaalde spullen uitlenen.

Wanneer artikelen niet meer gebruikt worden of bruikbaar zijn, zijn er opties om deze te up- of recyclen. Items die nog in goede conditie zijn kunnen naar een kringloopwinkel gebracht worden, of op een spullen ruil ingebracht worden. Wanneer items kapot zijn kunnen deze naar de milieustraat gebracht worden, en gekeken welke onderdelen wel nog nuttig zijn.

3. VOEDSELCONSUMPTIE

3.1. Toelichting “Voedselconsumptie”

Door de vervuilende factor van voedselproductie willen we met de categorie voedselconsumptie werken aan hoe een vereniging bewuster met voedsel om kan gaan. Hierbij is het doel dat vegetarisch eten de norm wordt en vlees eten de uitzondering. Er is bewust gekozen voor overstappen naar vegetarisch eten en niet veganistisch eten, omdat de stap van vlees naar veganistisch volgens ons te groot is om in één keer te zetten. Als het doel van uitsluitend vegetarisch eten behaald is of wanneer vegetarisch eten al de norm is binnen een vereniging, kan het doel aangepast worden naar uitsluitend veganistisch eten.

3.2. Het faseplan “Voedselconsumptie”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Voedsel consumptie	100% van de interne activiteiten georganiseerd door de FoodCie zijn volledig vegetarisch.	Bij het inwerken van de FoodCie worden deze keurmerken benoemd ter aansporing van duurzaamheid.	Bij interne activiteiten worden ook vegan opties aangeboden. Hogere fee vragen voor vleeseters.	Waar mogelijk producten van lokale bronnen (bijvoorbeeld de lokale markt) kopen.	Er worden kookworkshops aangeboden waar men leert over vegetarisch/vegan koken.
		Door een andere commissie georganiseerde maaltijden of snacks hebben een vegetarische optie.	Alle door een andere commissie georganiseerde maaltijden zijn volledig vegetarisch.	Buitenlandse reizen: restaurants die onderdeel zijn van het programma hebben minimaal drie vegetarische gerechten.	

3.3. Toelichting fases “Voedselconsumptie”

In de tweede fase wordt bij het inwerken van een kookcommissie gewezen op [verschillende keurmerken](#) ter aansporing van duurzaamheid. Dit is alleen ter aansporing omdat het niet haalbaar is voor een kookcommissie om hier bij iedere keer boodschappen rekening mee te houden (denk aan tijd tekort, houdbaarheid producten, logistiek onpraktisch). De keurmerken zijn makkelijk te identificeren en maken een groot verschil als het gaat om dierenwelzijn.

Bovendien worden er eisen gesteld over snacks die geserveerd worden op borrels of andere verenigingsactiviteiten, dit gaat dus niet over volledige maaltijden. Snacks die op een borrel of andere verenigingsactiviteit geserveerd worden dienen vegetarische opties te hebben. Bij het doen van boodschappen voor zowel snacks als maaltijden worden waar mogelijk producten gekocht van lokale bronnen, bijvoorbeeld van een lokale markt. Deze producten hebben een kleinere uitstoot omdat ze niet over lange afstanden vervoerd moeten worden.

In de derde fase kan een vleestax ingevoerd worden. Dit houdt in dat vegetarisch de standaard optie is, maar dat als een lid per se vlees wil eten, dit aangegeven kan worden in bijvoorbeeld een aanmeldform. Hier kunnen extra kosten voor in rekening gebracht worden.

Verder wordt in het thema van voedselconsumptie ook gewerkt aan een nieuwe norm waarbij iedereen eigen bestek, bord en beker meeneemt naar activiteiten waar gegeten wordt, zie hiervoor ook [2.2. Het faseplan](#).

In de laatste fase kunnen er workshops aangeboden worden waar studenten kunnen leren hoe zij voor zichzelf vegetarische of vegan gerechten kunnen koken, dit kan in samenwerking met VSA.

4. REIZEN

4.1. Toelichting “Reizen”

Reizen is misschien wel het eerste waar aan wordt gedacht wanneer het over klimaatvervuiling gaat, daarom is het juist bij een reisvereniging belangrijk om te kijken naar welke stappen we op dit gebied kunnen nemen. Met duurzaam reizen worden vervoermiddelen als (inclusief, maar niet beperkt tot) liften, treinreizen en busreizen bedoeld.

4.2. Het faseplan “Reizen”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Fase 5
Reizen	Als gevlogen wordt naar de bestemming van een buitenlandse reis, wordt er aandacht besteed aan duurzaamheid.	De reiscommissies onderzoeken duurzame locaties en reisvormen. Hier wordt toezicht op gehouden door de desbetreffende bestuursbegeleider.	Er worden twee reisadviezen aangeboden. Leden krijgen de keuze om wel/niet duurzaam te reizen.	Naar 25% van de bestemmingen van buitenlandse reizen wordt gereisd met duurzaam vervoer.	Naar 50% van de bestemmingen van buitenlandse reizen wordt gereisd met duurzaam vervoer.

4.3. Toelichting fases “Reizen”

Indien niet met een duurzaam vervoermiddel naar de buitenlandse bestemming kan worden gereisd, stellen wij in fase één voor om op de reis aandacht te besteden aan duurzaamheid. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een activiteit of een donatie aan een organisatie die zich bezighoudt met duurzaamheid. Er kan een argument gemaakt worden dat dit een vorm is van greenwashing, maar wanneer er geen mogelijkheid is om duurzaam te reizen vinden wij het belangrijk dat de deelnemers op een manier bewust worden gemaakt van het belang van duurzaamheid.

In fase twee wordt er onderzocht wat voor duurzame reisvormen en organisaties er zijn, denk ook aan eventuele samenwerkingen. Bijvoorbeeld wandel- en fietsvakanties, of reizen met de bus en trein. Deze inzichten worden toegevoegd aan het overdrachtsdocument van de commissie. De desbetreffende bestuursbegeleider houdt hier toezicht op.

In de derde fase komt er een niet-duurzame reisadvies en een duurzaam reisadvies. Binnen de commissie kan besproken worden of bij beide reisadviezen commissieleden meegaan. Ter illustratie: als er twee uur gevlogen wordt naar een locatie, mag het duurzame reisadvies niet langer duren dan twaalf uur. Dat betekent dus dat een locatie niet als uiteindelijke locatie gekozen kan worden wanneer het duurzame reisadvies in dit voorbeeld langer dan twaalf uur duurt. Een reiscommissie zou er wel voor kunnen kiezen om het duurzaam reizen onderdeel te maken van de reis. Een voorbeeld hiervan is dat je een dag reist naar een locatie, daar overnacht en vervolgens doorreist naar je eindlocatie.

De genoemde percentages van bestemmingen van buitenlandse reizen waar naar met duurzaam vervoer gereisd dient te worden in fase vier en vijf is te behalen door duurzaam vervoer te includeren in de fee van de reis, zodat mensen niet zelf kunnen kiezen voor een niet-duurzame reis.

5. MERCHANDISE

5.1. Toelichting “Merchandise”

Merchandise is iets waar elke vereniging mee te maken heeft omdat haar leden vaak trots zijn dat ze lid van de desbetreffende vereniging zijn. De vereniging merchandise wordt besteld met het in acht nemen van het geld van de leden.

5.1.1. Kleding

Merchandise moet worden geanalyseerd op duurzaamheid. Bij deze analyse kan naar verschillende aspecten gekeken worden. Zo moet het materiaal van de kleding in acht genomen worden. Hiervoor kan met bedrijven en leveranciers in gesprek worden gegaan, om het materiaal van huidige kleding te bespreken en duurzame alternatieven te ontdekken. Daarbij wordt ook gelet op wat de beweegredenen zijn om bepaalde kleding te kiezen en de relevantie ervan. Beweegredenen kunnen bijvoorbeeld zijn zichtbaarheid of teambonding. Er wordt onderscheid gemaakt tussen commissiekleding en verenigingsmerchandise. Commissiekleding is de kleding die past bij een specifieke commissie. Verenigingsmerchandise gaat over algemene verenigingskleding.

5.1.2. Accessoires

Accessoires (denk aan voorwerpen, zoals paspoort hoezen enz.) zullen op dezelfde manier geanalyseerd worden als kleding. Dit houdt in dat wordt gekeken naar materiaal en plaats van herkomst. Ook hiervoor kan contact opgenomen

worden met bedrijven en in gesprek worden gegaan over kernwaarden en duurzame alternatieven. Het bestuur maakt op basis van dit onderzoek een afweging over welke alternatieven het meest duurzaam zijn.

5.2. Het faseplan “Merchandise”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Vereniging merchandise	De huidige merchandise wordt geanalyseerd op duurzaamheid en er wordt bekeken of de duurzaamheid van items kan worden verbeterd of dat deze items worden afgeschaft.	Kledingitems worden geproduceerd van een deel duurzame stoffen, zoals biologisch katoen, hennep, of gerecycled katoen/polyester.	Kledingitems worden geproduceerd van 100% duurzame stoffen, zoals biologisch katoen, hennep of gerecycled katoen/polyester.	Bij het kiezen van zowel de merch als commissiekleding wordt rekening gehouden met de kernwaarden van het bedrijf en het materiaal.
Accessoires		Accessoires en andere merchvoorwerpen worden besteld bij een bedrijf dat duurzaamheid in de kernwaarden heeft staan.	Accessoires en andere merchvoorwerpen worden van een duurzaam alternatief materiaal geproduceerd.	
Commissie kleding	Er worden niet onnodig jaarlijks verschillende items per commissie	De huidige commissiekleding wordt geanalyseerd op		

	aangeschaft of gefinancierd vanuit de vereniging. Een algemeen commissie shirt is de norm, hier kunnen toevoegingen vanuit de commissie aan gedaan worden.	duurzaamheid en er wordt bekeken of de duurzaamheid van items kan worden verbeterd of dat deze worden afgeschaft.		
--	---	---	--	--

5.3. Toelichting fases “Merchandise”

Het doel is om in fase 4 bij zowel de merch als commissiekleding rekening gehouden wordt met de kernwaarden van het bedrijf en het materiaal van de kleding.

5.3.1. Vereniging merchandise

Voorbeelden van duurzame materialen zijn onder andere biologisch katoen, hennep, gerecycled katoen en gerecycled polyester. Het kledingstuk zal ook geanalyseerd worden op plaats van herkomst. Lokale producten hoeven minder ver vervoerd te worden, wat daardoor een duurzamer alternatief kan zijn. Het bestuur maakt hierin een afweging wat financieel realistisch is voor de vereniging maar wordt wel gevraagd om het gesprek aan te gaan om te zoeken naar alternatieven. Bij het kiezen van merch wordt rekening gehouden met de wens van de vereniging maar deze kan ook uitgedaagd worden.

5.3.2. Accessoires

Vanaf fase twee wordt rekening gehouden met de relevantie en duurzaamheid van materialen. Het bestuur levert het liefst nuttige voorwerpen zodat niet onnodige producten geproduceerd worden waarvan de kans groot is dat die weinig gebruikt zullen worden.

Als deze producten wel gemaakt worden, voor bijvoorbeeld externe promotie, dan wordt vanaf fase twee rekening gehouden met duurzame kernwaarden van het bedrijf.

5.3.3. Commissiekleding

Het liefst worden voor de commissiekleding niet meer jaarlijks nieuwe items gekocht, vanaf fase twee zullen de kledingstukken niet meer betaald worden door de vereniging en is het aan ieder lid of hij/zij/hen een kledingstuk wilt aanschaffen. Alternatieven voor commissiekleding is het plaatsen van buttons op algemene shirts, of gebruik maken van een ander algemeen item. Eventueel kan gekozen worden om het jaartal en/of naam niet te drukken op de shirts zodat ze hergebruikt kunnen worden.

Vanaf de eerste fase wordt een algemeen commissie shirt de norm. Hierop kan bijvoorbeeld wel de naam (en jaar van lidwording van de vereniging) gedrukt worden, zodat het shirt gepersonaliseerd is maar niet onnodig snel irrelevant wordt. Deze shirts kunnen verder gepersonaliseerd worden door iets op of bij het shirt te dragen, denk aan een button.

Bij het kiezen van commissiekleding wordt rekening gehouden met de wens van de vereniging maar deze kan ook uitgedaagd worden.

6. DRUKWERK

6.1. Toelichting “Drukwerk”

Drukwerk is een veelgebruikt middel binnen de AEGEE-locals. Het heeft natuurlijk allerlei verschillende functies: bijvoorbeeld voor het promoten van de vereniging, voor het uitbrengen van een verenigingsblad en voor het bijhouden van het archief. Helaas zorgt het drukken van papier voor veel vervuiling en het drukwerk wordt vaak weggegooid, soms zelfs zonder dat het gebruikt is. Daarom wordt er in deze categorie gefocust op het verduurzamen en beperken van drukwerk.

6.1.1. Promotiedrukwerk

De subcategorie Promotiedrukwerk gaat over al het drukwerk waarmee de vereniging extern gepromoot wordt. Denk bijvoorbeeld aan het uitdelen van flyers of het ophangen van posters tijdens een introductieweek. Vooral bij het laten drukken van flyers blijkt er veel over te blijven. Het is daarom verstandig om bij het bestellen van flyers bewust na te denken over de hoeveelheid flyers. Kijk bijvoorbeeld eens naar de bestelling van het voorgaande jaar en hoeveel er daar nog over van is. Daarnaast kan er ook gekeken worden naar het verduurzamen van het materiaal van het drukwerk.

6.1.2. Tijdschrift

De subcategorie Tijdschrift betreft de verspreiding van het verenigingsblad. Ook hier blijkt dat er veel exemplaren ongebruikt blijven liggen en dat is natuurlijk enorm zonde. Het is daarom belangrijk om te kijken naar manieren om de

bestellingen aan te passen op de vraag van de leden, of uiteindelijk zelfs stop te zetten. Bovendien kan er ook hier naar duurzamer materiaal gekeken worden om de impact van het drukken te beperken.

6.1.3. Overig drukwerk

Naast de bovengenoemde categorieën bestaan er nog veel meer doeleinden waarvoor drukwerk kan worden gebruikt. Denk bijvoorbeeld aan papieren inschrijfformulieren op de borrels, uitgeprinte facturen en bonnen voor de financiële administratie etc. Ook bij dit drukwerk is het belangrijk om bewust te kijken naar de noodzaak van het drukken. Kan het bijvoorbeeld op een laptop of scherm worden geprojecteerd, dan is drukwerk overbodig.

6.2. Het faseplan “Drukwerk”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3
Promotie drukwerk	Er wordt bewust gekozen waar promotiedrukwerk, zoals flyers of posters, ingezet worden.	Het gebruik van drukwerk wordt geanalyseerd en er wordt gekeken naar duurzame opties.	Waar mogelijk wordt het drukwerk tijdloos gemaakt zodat het hergebruikt kan worden. Voor het promotie drukwerk dat bewust wél wordt gebruikt, wordt gekozen voor

			duurzame materialen.
Tijdschrift	Het tijdschrift wordt niet voor elk individueel lid van de vereniging gedrukt, maar er wordt een beperkte oplage gedrukt. Het tijdschrift wordt ook digitaal beschikbaar.	Het tijdschrift wordt slechts on-demand gedrukt, met een extra marge voor promotie doeleinden. Bovendien kan er vanuit de Grenzeloos commissie gekeken worden naar andere manieren die passen bij de vereniging om het tijdschrift aan te bieden om overproductie te voorkomen.	Alle tijdschriften worden gedrukt met duurzaam papier.
Overig drukwerk	Voor al het overige, zoals drukwerk dat nodig is voor het uitvoeren van (bestuurs)taken, administratie of activiteiten, wordt er gekeken of er een alternatief mogelijk is.	Al het noodzakelijke drukwerk wordt gedaan met duurzaam papier of er komen digitale alternatieven.	

	Anders wordt het gedrukt.		
--	---------------------------	--	--

6.3. Toelichting fases

6.3.1. Promotiedrukwerk

In fase twee wordt gesproken van een analyse van het huidige promotie drukwerk. Dit betekent dat er in zijn algemeenheid wordt geïnventariseerd waar en wanneer er promotioneel drukwerk gebruikt wordt. Daarna wordt er gekeken hoe dit drukwerk er momenteel uit ziet en tot slot wordt er geanalyseerd of dit verduurzaamd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld door de aantallen van het drukwerk te beperken of het materiaal waarop gedrukt wordt te verduurzamen.

In fase drie wordt er verwacht dat er nog eens goed gekeken wordt naar de momenten waarop extern promotiemateriaal gebruikt wordt. Zo kan er overwogen worden of het wel nodig is om voor een introductieweek heel veel flyers en posters te laten drukken.

In fase vijf wordt er verwacht dat er geen gedrukt promotiemateriaal meer gebruikt wordt voor externe doeleinden. Als er toch extern gepromoot moet worden, bedenk dan een duurzaam alternatief, zoals whiteboards, krijtborden, schermen, of een duurzame, herbruikbare banner.

6.3.2. Tijdschrift

In de eerste fase wordt verwacht dat er niet voor elk individueel lid een tijdschrift wordt gedrukt, maar dat er gekeken wordt naar een schappelijk aantal tijdschriften.

In de tweede fase wordt er echt gekeken naar de vraag vanuit de leden. Leden kunnen zich inschrijven voor een fysieke uitgave van het tijdschrift, zodat er niet te veel exemplaren gedrukt worden. Er kan gedacht worden aan andere vormen zoals het bestellen van een beperkt aantal tijdschriften en deze aanbieden op de borrel(s) onder het mom van op=op.

In de derde fase wordt er rekening gehouden met het materiaal van het papier, suggesties hiervoor worden hieronder benoemd.

Als blijkt dat het drukken van het document inderdaad nodig is, neem dan de volgende punten in overweging:

- Wanneer het kan, druk dan af in zwart-wit in plaats van in kleur.
- Druk het document dubbelzijdig af om papier te besparen, als het meerdere pagina's betreft.
- Bedenk ook bewust hoe vaak het document geprint moet worden. Mensen kunnen vaak wel samen doen met één stuk, waardoor je niet voor ieder individueel persoon een document hoeft te printen.

Naast de noodzaak van het drukken is het ook relevant om te kijken naar een duurzamer alternatief materiaal voor het drukwerk. Voorbeelden hiervan zijn:

- Groeipapier. Dit is papier met zaadjes erin, die na gebruik in de aarde gestopt kunnen worden, waardoor er een plant kan groeien
- Vergé. Dit is houtvrij papier waarin 10% katoen is gebruikt.
- Recystar. Dit papier is 100% gerecycled.
- Biotop. Een ongestreken papiersoort die zonder chemische stoffen gebleekt is.
- Bierpapier Weizen. Dit papier wordt gemaakt van afvalmateriaal van bierproductie.
- Henneppapier. Dit papier wordt gemaakt met 50% hennepvezels waardoor het volledig composteerbaar is.
- Paperwise. Voor de productie van dit papier wordt alleen landbouwafval gebruikt.
- Compostpapier. In dit papier zit één bestanddeel, namelijk olifantenpoep.

6.3.3. Overig drukwerk

In de eerste fase wordt er gekeken of al het overige drukwerk ook echt gedrukt moet worden, of dat er een alternatieve optie is die ook volstaat. We benadrukken hierbij bijvoorbeeld de stembriefjes van de ALV. Pas als na deze overweging blijkt dat het echt noodzakelijk is om de desbetreffende documenten te printen, dan is dat prima.

De tweede fase gaat er vervolgens vanuit dat deze noodzakelijke documenten op een duurzaam materiaal gedrukt worden of er komen digitale alternatieven voor.

7. DIGITALE VOETAFDruk

7.1. Toelichting “Digitale voetafdruk”

Het wordt steeds duidelijker dat een digitale voetafdruk ook milieubelastend is. We hebben “Digitale voetafdruk” opgesplitst in “(Digitaal) archief” en “Gebruik kunstmatige intelligentie”. De eerste subcategorie focust op het verminderen van het gebruik van de Cloud van de vereniging. De opslag van de Cloud gebeurt in datacenters die gekoeld moeten worden, waardoor energieverbruik toeneemt. De tweede subcategorie hebben we toegevoegd vanwege het overmatige stroomgebruik dat Kunstmatige Intelligentie gebruikt. Kennis over de impact op het milieu van de digitale wereld is echter nog volop in ontwikkeling. Daarom hebben we deze categorie toegevoegd aan dit beleid, maar is het faseplan nog niet volledig.

In de subcategorie “(digitaal) archief” wordt met opslag bedoeld op bestanden, foto’s, mails en andere zaken die in de Cloud worden opgeslagen. Dit geldt voor alle accounts binnen de Cloud van de vereniging, dus voor bestuur, commissies, disputen, etc.

7.2. Het faseplan “Digitale voetafdruk”

	Fase 1	Fase 2
(Digitaal) archief	Archief van de vereniging wordt geanalyseerd op relevantie van behoud van bestanden.	Opslag wordt gereorganiseerd en periodiek bijgehouden.
Gebruik kunstmatige intelligentie	Commissies worden ingelicht over de effecten van het gebruik van kunstmatige intelligentie. Commissies en bestuur worden gestimuleerd zo min mogelijk AI te gebruiken.	
Zoekmachine	Er wordt door het bestuur gebruik gemaakt van Ecosia als zoekmachine.	

7.3. Toelichting fases “Digitale voetafdruk”

In fase één en twee wordt de opslag van de vereniging geanalyseerd en opgeschoond. Afhankelijk van de mogelijkheden binnen de vereniging kan er besloten worden dat elke commissie of dispuut hun eigen opslag analyseert en opschoont. Met opslag wordt zowel bestanden als mailbox bedoeld.

Hoewel Kunstmatige Intelligentie erg handig kan zijn voor het maken van een quiz of een spel voor commissiewerk, licht fase één commissies en bestuur in over de negatieve effecten op het milieu bij gebruik van Kunstmatige Intelligentie. Het is moeilijk te handhaven hoe een commissieleden hun taken voltooien; daarom hebben we ervoor gekozen om voor deze subcategorie het faseplan te beperken tot inlichten. Dit kan aan het begin van het jaar gedaan worden bij de voorzitters zodat zij hier gebruik van kunnen maken bij hun commissies.

8. SAMENWERKINGEN

8.1. Toelichting “Samenwerkingen”

De kans is groot dat elke AEGEE-local een paar samenwerkingen met (lokale) bedrijven heeft die hun leden een leuke korting kunnen aanbieden, maar die niet duurzaam zijn. Dit kan verschillende redenen hebben. Zo kan het zijn dat het product of de service die het bedrijf aanbiedt, niet duurzaam is geproduceerd of aangeboden. Denk aan de gebruikte grondstoffen of materialen voor het product, het vervoer van het product of de service. Het kan zijn dat het product of de service leden niet de kans biedt om een duurzame keuze te maken. Ook kan het zijn dat het bedrijf dat het product of de service aanbiedt duurzaamheid niet heeft opgenomen in de eigen visie of het businessplan.

Het is belangrijk om als vereniging een signaal af te geven bij de bedrijven waar de samenwerkingen worden afgenomen als na analyse blijkt dat het bedrijf/samenwerking niet duurzaam is.

8.2. Het faseplan “Samenwerkingen”

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Samenwerkingen	Alle huidige samenwerkingen worden geanalyseerd op duurzaamheid.	Er zijn samenwerkingen met minimaal twee bedrijven die het aantrekkelijk maken voor leden om duurzame keuzes te maken. Minimaal één daarvan is gerelateerd aan reizen.	Duurzaamheid is een belangrijke factor in de afweging voor het aangaan of doorzetten van een samenwerking. Dit wordt afgewogen tegen de belangstelling van de leden voor deze deal.	Er zijn samenwerkingen met minimaal vier bedrijven die het aantrekkelijk maken voor leden om duurzame keuzes te maken. Minimaal twee daarvan zijn gerelateerd aan reizen.
	Er wordt bewust gezocht naar reisgerelateerde samenwerkingen zodat leden gestimuleerd worden tot duurzame reiskeuzes.			

8.3. Toelichting fases “Samenwerkingen”

Als na de analyse van fase één blijkt dat de samenwerking of het bedrijf niet duurzaam is, kan er een signaal af worden gegeven bij die bedrijven. Dit kan meerdere vormen aannemen. Zo kan de samenwerking worden aangepast en kan er besloten worden alleen nog maar samenwerkingen aan te gaan met producten en services die duurzaam worden aangeboden. Indien het bedrijf geen duurzame opties kan aanbieden, kan er ook voor gekozen worden de samenwerking stop te zetten.

Gezien AEGEE een reisvereniging is en reizen veel vervuiling met zich meebrengt, is het belangrijk dat AEGEE-locals op zoek gaan naar samenwerkingen waarmee op een duurzame manier gereisd kan worden, zoals fase twee stelt. Voorbeelden hiervan zijn kortingen op busreizen met Flixbus of korting op stedentrips.

AEGEE leden hebben natuurlijk ook baat bij andere samenwerkingen, zoals deals rondom eten, uitjes en (commissie)kleding. In fase twee gaat de vereniging dit soort duurzame samenwerkingen aan. Voorbeelden hiervan zijn korting op gerechten bij restaurants die alleen vega(n) of lokaal geproduceerde maaltijden aanbieden, korting op uitjes die weinig impact hebben op het milieu (Kanoën/suppen in de grachten), korting op uitjes die leden stimuleren om bezig te zijn met duurzaamheid (workshops) of korting op winkels met duurzame kleding.

Er zijn verschillende redenen waarom er in de eerste fase niet meteen wordt gefocust op het verbreken van huidige deals die niet duurzaam zijn. Zo is er een contract aangegaan, waardoor samenwerkingen soms niet direct stopgezet kunnen worden. Het kan ook zijn dat er nog geen duurzame vervanger is gevonden voor een deal die door het bestuur als belangrijk wordt beschouwd (bijvoorbeeld commissiekleding). Ook kan het te maken hebben met de financiële afhankelijkheid van de AEGEE-local van de huidige deal. Bij de beslissing of een deal moet worden stopgezet, gewijzigd of wordt aangehouden wordt van het bestuur verwacht dat zij hierin een weloverwogen keuze maken.